

Uplatňovanie NŠ FG verzia 1.2 v rámci nižšieho stredného vzdelávania–ISCED 2

V školskom roku 2019/2020 postupujú podľa verzie 1.2 piaty, šiesty a siedmy ročník.

Témy

1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Celková kompetencia

Používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť možnosti úniku dôležitých osobných údajov.

Zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných údajov.

Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (finančná inštitúcia, klient).

Realizuje sa v predmetoch:

SJL, 5. r., téma - Pozdrav, pohľadnica

OBN, 5. r., téma - Moja rodina, Moja škola

DEJ, 5. r., téma - Keď zlyhá komunikácia, Masmédiá

INF, 5. r., téma - Vyhľadávanie informácií prostredníctvom internetu, K2

SJL, 6. r., téma - Pozdrav z dovolenky

CHE, 7. r., téma – Voda

OBN, 9. r., téma – Banky, sporiteľne, Poist'ovne

ANJ, 5. r., téma - Pozdrav, pohľadnica

ANJ, 6. r., téma - Pozdrav z dovolenky

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu.

Uviesť príklady klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík.

Uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov).

Realizuje sa v predmetoch:

BIO, 6. r., téma - Hospodársky významné vtáky a cicavce, včelárstvo

BIO, 7. r., téma - Zásady správnej výživy, Zloženie potravy človeka

SJL, 5. r., téma – Súkromný list, adresa, SMS, E-mail

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančným trhom

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť význam ochrany vkladov v SR.

Vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi.

Realizuje sa v predmetoch:

OBN, 9. r., téma - Banky a finančné inštitúcie

MAT, 7. r. téma – Percentá

ANJ, 9.r., téma - Reklamácia tovaru

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Identifikovať korupčné správanie.

Identifikovať podvodné správanie.

Uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov.

Opísať postup oznámenia korupcie a oznámenia podvodu. Rozlišovať legálne a nelegálne podnikateľské aktivity.

Realizuje sa v predmetoch:

INF, 5. – 8.r. r. téma – Licencie, autorské práva a zodpovedné správanie sa na internete

SJL, 6. r., téma – Argument, protiargument

SJL, 9. r., téma - Úradný list

DEJ, 9. r., téma - Výpalníctvo v SR

OBN, 9. r., téma – Ako sa stať podnikateľom

2. Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá).

Charakterizovať príjem z podnikateľskej činnosti.

Realizuje sa v predmetoch:

OBN, 9. r., téma - Podnik a podnikanie, právne formy podnikania

MAT, 7. r. téma - Percentá

THD, 9.r., téma - Podnikanie, právne formy podnikania

DEJ, 8. r. téma – Detská práca

SJL, 9. r., téma – J. G. Tajovský – Ženský zákon (Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?)

OBN, 6. r., téma – Moje povolanie

ANJ, 5. r., téma - Platenie v reštaurácii

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory). Zostaviť rozpočet domácnosti.

Zostaviť jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby.

Charakterizovať typy rozpočtov (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny.

Realizuje sa v predmetoch:

OBN, 9. r., téma - Podnik a podnikanie, právne formy podnikania

MAT,7. r., téma - Percentá

THD, 8.r., téma – Mzdy, príjmy a výdavky

ANJ, 6. r., téma – Výdavky na nákupy

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť daňový a odvodový systém

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.

Realizuje sa v predmetoch:

MAT, 7. r., téma – Percentá, slovné úlohy

OBN, 9. r., téma – Osobné financie

ANJ, 9. r., téma – Mzda v novej práci

Čiastková kompetencia 4: Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi. Navrhnuť vlastný projekt a individuálne aj tímovo pracovať na jeho realizácii.

Realizuje sa v predmetoch:

OBN, 9. r., téma - Podnik a podnikanie, právne formy podnikania

THD, 9.r., téma - Podnikanie, právne formy podnikania

ANJ, 9. r., téma – Tinedžeri a peniaze

3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou).

Vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb.

Realizuje sa v predmetoch:

THD, 8.r., téma - Peniaze ako prostriedok na zabezpečenie životných potrieb

CHE, 7. r. téma - Voda

CHE, 8. r. téma – Kovy

SJL, 5. r., téma – Reklama

DEJ, 6. r. téma – Prvé platidlá

ANJ, 5. r., téma – Kúpa potravín

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority.

Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky. Opísať základné typy bankových produktov.

Realizuje sa v predmetoch:

OBN, 9. r., téma - Banky a finančné inštitúcie

MAT, 6. r., téma Desatinné čísla

SJL, 6. r., téma – M. Twain: Princ a bedár

Príslovia, Porekadlá

DEJ, 6. r. téma – Prvé mince

ANJ, 6. r., téma – Kúpa darov na narodeniny

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov. Rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.

Realizuje sa v predmetoch:

THD, 8.r., téma – Peniaze ako prostriedok na zabezpečenie životných potrieb

SJL, 7. r., téma – J. G. Tajovský: Do konca
SJL, 8. r., téma – Akou rečou hovorí reklama
SJL, 9. r., téma – V. Hugo: Bedári
OBN, 9. r., téma - Banky a finančné inštitúcie
ANJ, 6. r., téma – Reklama a jej vplyv na spotrebiteľa

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Opísať moderné spôsoby platenia.

Rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné).

Opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene.

Porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak).

Realizuje sa v predmetoch:

OBN, 9. r., téma - Banky a finančné inštitúcie

GEG, 7. r., téma – Cestovný ruch

INF, 6. – 8.r., Kódovanie a šifrovanie

4. Úver a dlh

Celková kompetencia

Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty. Aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie.

Analyzovať možnosti získavania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty a dôvody a riziká nákupu na úver.

Realizuje sa v predmetoch:

OBN, 9. r., téma - Banky a finančné inštitúcie

MAT, 7. r., téma – Percentá, Priama a nepriama úmernosť

THD, 8. r., téma - Peniaze ako prostriedok na zabezpečenie životných potrieb

ANJ, 8. r., téma – Splácanie dlhov /príbeh „Náhrdelník“/

Čiastková kompetencia 2: Mat' základné informácie o jednotlivých druhoch úverov poskytovaných spotrebiteľom

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov. Vysvetliť systém ochrany spotrebiteľa pri úveroch spotrebiteľom.

Realizuje sa v predmetoch:

OBN, 9. r., téma - Banky a finančné inštitúcie

THD, 8. r., téma - Peniaze ako prostriedok na zabezpečenie životných potrieb

DEJ, 5. r., téma – Výmenný obchod

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predlžením) alebo ako ich zvládnuť

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov. Zhodnotiť význam úverovej histórie a budovanie pozitívnej úverovej histórie.

Realizuje sa v predmetoch:

OBN, 9. r., téma - Banky a finančné inštitúcie

DEJ, 7. r., téma – Ondrej II., Zlatá bula

SJL, 7. r., téma – Slová cudzieho pôvodu, Číslovky

Asertívna a efektívna komunikácia

5. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“.

Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé ciele.

Realizuje sa v predmetoch:

OBN, 9. r., téma - Banky a sporiteľne

MAT, 8. r., téma – Celé čísla

THD, 8.r., téma - Peniaze ako prostriedok na zabezpečenie životných potrieb

SJL, 5. r., téma – Diskusia

ANJ, 6. r., téma – Kúpa darov na narodeniny za vreckové

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť investičné alternatívy

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviesť príklad investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom.

Uviesť možnosti využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti).

Zdôvodniť výber zvoleného produktu pre investovanie voľných finančných prostriedkov.

Realizuje sa v predmetoch:

OBN, 9. r., téma - Banky a finančné inštitúcie

FYZ, 9. r., téma – Elektrický výkon

ANJ. 9. r., téma – Školská zbierka pre školu v Keni

ANJ. 9. r., téma - Podpora chudobných a nemajetných /príbeh/

6. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Opísať spôsoby, akými sa dajú znížiť rôzne druhy rizík alebo ako sa im dá úplne vyhnúť. Vysvetliť podstatu a význam poistenia.

Uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné).

Realizuje sa v predmetoch:

OBN, 9. r., téma - Poist'ovne

GEG, 7. r., téma – Cestovný ruch Európy

GEG, 8. r., téma – Cestovný ruch SR

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť základný účel verejného poistenia.

Charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Realizuje sa v predmetoch:

OBN, 9. r., téma - Poist'ovne

MAT, 9. r., téma – Štatistika

ANJ, 6. r. téma – Výdavky a poistenie dovolenky

Čiastková kompetencia 3: Charakterizovať komerčné poistenie

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel.

Vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

Realizuje sa v predmetoch:

OBN, 9. r., téma - Poist'ovne

ANJ, 7. r., téma – Poistenie proti živelným pohromám

ANJ, 7. r., téma - Poistenie múzeí proti krádežiam

